

2. Особливості формування хорової партитури з творів (клавірів) з гармонічною фігурацією супроводу.

Гармонічна фігурація – це організована форма руху зазвичай короткими тривалостями по акордових звуках в межах однієї або кількох октав (переважно у формі арпеджіо). Зустрічаються рухи інтервалами і цілими акордами – залежно від характеру і темпу супроводу.

Ось кілька зразків супроводу з застосуванням гармонічної фігурації:

Я з тобою, земле моя
Музика І.Карабиця

213 Лагідно, з душею

Шир сте - пів, даль лі - сів,

синь не - бес, цвіт лу - гів...

214 Lento, comodo

То не я калину ламала

Обробка І. Майчика

The musical score is written in 3/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It consists of three systems of music, each with a vocal line and a piano accompaniment. The piano accompaniment features a consistent rhythmic pattern of eighth notes with triplets. The vocal line includes lyrics in Ukrainian. Dynamics include *mp* (mezzo-piano) and *f* (forte). The piano part includes markings like *melodie ben marcato* and *f*.

System 1: The vocal line begins with a whole rest followed by the lyrics "То не я, то не я ка-ли-". The piano accompaniment starts with a triplet of eighth notes. Dynamics include *mp*.

System 2: The vocal line continues with "ну ла - ма - ла, то не я, то". The piano accompaniment continues with triplets. Dynamics include *melodie ben marcato*.

System 3: The vocal line concludes with "не я ка - ли - ну ла - ма - ла,". The piano accompaniment continues with triplets. Dynamics include *f*.

Ой плили гусоньки

Музика І. Сльоти

215 Помірно

С А

mf Ой пли-ли гу-сонь-ки бист-ро-ю во-до-ю.

mp М М М М

5

Ой пли-ли гу-сонь-ки бист-ро-ю, во-до-ю.

Б М Б М М

Залітай, залітай

Обробка С. Людкевича

216 Andante cantabile

За-лі-тай, за-лі-тай, си-вий го-лу-бонь-ку.

p dolce

На вулиці скрипка грає

217 Allegro, ma non tanto

Обробка Л.Ревуцького

На ву-ли - ці скрип-ка гра - є ме - не ма - ти

не пус-ка - є, ой, ой, ой! Ме-не ма-ти не пус - ка - є, ой, ой, ой!

В наведених прикладах спостерігаємо різні види фігураційного супроводу. Не вдаючись до аналізу кожного зразка, можна зробити висновок, що якою б не була фігураційна канва, через неї явно прослуховуються гармонічні функції, використовуючи які, можна побудувати чотириголосу хорову партитуру акордового складу з вокальною партією зверху, як це показано в прикладі 218.

Ой ти, дівчино, зарученая

218 Andantino

Аранжування О.Шпачинського за обробкою Г.Верьовки

5

mf "Ой ти, дів - чи - но, за - ру - че - на - я, чо - го ж ти хо - диш за - сму - чена - я?"

9

mf "Ой як же ме - ні смут - ній не бу - ти, ко - го я люб - лю, труд - но за - бу - ти".

13

С А
"Ой як же ме - ні смут - ній не бу - ти, ко - го я люб - лю,
"Чор - ні - і о - чі при - на - ду да - ли,

Т Б

16 | 2

труд - но за - бу - ти" ду - шу і ті - ло зжит - тям заб - ра - ли"

19

"Ой ти, дів - чи - но, сло - ва - ми блу - диш, са - ма не зна - еш, ко - го ти лю - биш".

"Ой, дів - чи - но, чо - го блу - диш, і не зна - еш, ко - го лю - биш"

23

"Ой зна - ю, зна - ю, ко - го ко - ха - ю, тіль - ки не зна - ю,

Мм...

26

f "Ой зна - ю, зна - ю, ко - го ко - ха - ю,
з ким жи - ти ма - ю". "Ой зна - єш, зна - єш, ко - го ко - ха - єш,
Ой зна - єм, що ко - ха - єш,

mf

29 тіль - ки не зна - - - ю, з ким жи - ти ма - - - ю".

тіль - ки не зна - - - єш, з ким жи - ти ма - - - єш"

тіль - - - ки зна - - - єм, з ким жи - ти ма - - - єш.

Гармонічна фігурація даної пісні досить проста і легко піддається гармонічній розшифровці. Пісня має три куплети. В першому і другому автор надав можливість висловитись солістам, хор лише повторює загальним tutti проспівані солістами другі речення. В третьому солісти (чоловіки) співають на фоні коротких акордово-гармонічних вертикалей, потім витримують гармонічну педаль, вторуючи вокальному жіночому дуєту. Завершується пісня сольним епізодом сопрано і тенора на фоні хору. При цьому варто звернути увагу на те, що хор не дублює солістів, а знаходить своє місце в цій хоровій "інструментовці". Це обумовлюється різною ритмічною фігурацією, скороченою підтекстовкою, динамічною необхідністю, різновидами застосованих фактур.

Завдання для самостійної роботи.

Перекладіть наступні твори:

219 Грайливо

Моє Полісся голубе
Музика І. Сльоти
Один

4

даль мій Те - те - рів те - че в до - ли - - го - - - лу - -

7

бій, з ту - ма - ну він хус - ти - ну тче дів - чи - ні мо - л

11

Приспів Два

дій. *f* І ві - тер з піль, і

13

пах - - - не хміль, як див - ний сон - бла - кит - ний

15

льон. І ві - тер з піль, і

17

пах - не хміль, як див - ний сон - - - бла - кит - ний

20

льон. Над /льон.

mf

24

ppp

fp

220 Andante

a tempo
mf

Ходила я по садочку

Обробка Г.Верьовки

The musical score is written for voice and piano. It consists of three systems of music. The first system (measures 1-4) features a vocal line starting with a whole rest, followed by the lyrics 'Хо - ди - ла я по са - - - доч - ку,'. The piano accompaniment begins with a piano (*p*) and *rit.* marking, then returns to *a tempo* and *mf*. The second system (measures 5-8) continues the vocal line with 'по зе - ле - нім бар - ві - - - ноч - ку, ой хо - ди - ла тай блу -'. The piano accompaniment continues with a steady eighth-note pattern. The third system (measures 9-12) concludes the vocal line with 'ка - - - ла, не є то - го штом лю - би - - - ла.' and includes a *rit.* marking. The piano accompaniment also concludes with a *rit.* marking. The score is in the key of D major and 2/4 time, with a key signature of one sharp (F#).

Хо - ди - ла я по са - - - доч - ку,
по зе - ле - нім бар - ві - - - ноч - ку, ой хо - ди - ла тай блу -
ка - - - ла, не є то - го штом лю - би - - - ла.